



PRIIMTI TEKSTAI

P9_TA(2020)0124

Nauja daugiametė finansinė programa, nuosavi ištekliai ir gaivinimo planas 2020 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos daugiametės finansinės programos, nuosavų išteklių ir gaivinimo plano (2020/2631(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 225, 310, 311, 312, 323 ir 324 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1950 m. gegužės 9 d. Šumano deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (DFP) (COM(2018)0322),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa. Parlamento pozicija siekiant susitarimo“¹,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ir nuosavi ištekliai: laikas pateisinti piliečių lūkesčius“²,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais³,
- atsižvelgdamas į Aukšto lygio darbo grupės nuosavų išteklių klausimais galutinę ataskaitą ir rekomendacijas,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2020 m. pavasario Europos ekonominę prognozę,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso⁴,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatą dėl Tvarios Europos investicijų plano (COM(2020)0021),
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją „Sąžiningas apmokestinimas

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0449.

² Priimti tekstai, P9_TA(2019)0032.

³ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

⁴ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

- skaitmenizuotoje ir globalizuotoje ekonomikoje. BEPS 2.0¹,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi COVID-19 pandemija sukėlė tragiškų ir dramatiškų padarinių žmonėms ir jų artimiesiems;
 - B. kadangi dėl krizės valstybių narių socialinės ir sveikatos apsaugos sistemos patyrė didžiulį spaudimą;
 - C. kadangi COVID 19 krizė didžiausią poveikį turi pažeidžiamoms grupėms, todėl didėja nelygė, skurdas, nedarbas ir socialiniai skirtumai, taip pat kyla pavojus socialiniams ir užimtumo standartams Europoje;
 - D. kadangi ES ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios įgyvendinti JT 2030 m. darbotvarkę, Europos socialinių teisių ramstį ir Paryžiaus susitarimą;
 - E. kadangi nevienodas valstybių narių ekonominis atsakas gali kelti grėsmę ES konvergencijos pastangoms ir iškraipyti bendrąją rinką;
 - F. kadangi daug įmonių buvo priverstos nutraukti veiklą arba susiduria su šia rizika, o didelė mūsų ekonomikos dalis yra sustabdyta;
 - G. kadangi šis ekonomikos sulėtėjimas daro poveikį visai ES ekonomikai, norint įveikti krizę turi būti visoms valstybėms narėms užtikrinti vienodi skolos vertybinių popierių emisijos pajėgumai ir galimybės gauti finansavimą, įskaitant ir euro zoni nepriklausančias valstybes nares;
 - H. kadangi remiantis Komisijos 2020 m. pavasario ekonomine prognoze numatoma, kad ES BVP sumažės 7,4 proc.;
 - I. kadangi Europos Vadovų Tarybai nepavyko susitarti dėl bendrų atsigavimo po krizės gairių; kadangi nepaisant to ji pavedė Komisijai parengti ekonomikos atkūrimo priemonių rinkinį, kurio pagrindas – pakoreguota DFP;
 - J. kadangi Parlamentas jau išreiškė susirūpinimą dėl kitos DFP, kurią Komisija pasiūlė 2018 m. gegužės mėn., prieš COVID 19 krizę, apimties, nes ES negalėtų vykdyti savo politinių įsipareigojimų ir reaguoti į svarbius iššūkius ateityje;
 - K. kadangi MVĮ yra mūsų ekonomikos pagrindas ir joms reikia užtikrinti mažesnę biurokratiją, paskirtį atitinkančias taisykles, geresnius verslininkų ir mokslininkų tyrėjų tinklus, taip pat investicijas į tarpvalstybinę infrastruktūrą;
 - L. kadangi SESV 312 straipsnyje nurodyta, jog DFP turi pritarti Europos Parlamentas;
 - M. kadangi tikimasi, jog Komisija skubiai parengs DFP nenumatytų atvejų planą, skirtą ES paramos gavėjams apsaugoti ir veiklos nutraukimo rizikai pašalinti, jei laiku nebus pasiektas susitarimas dėl kitos DFP, kad ji įsigaliotų 2021 m. sausio 1 d., kaip to

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0102.

oficialiai prašė Parlamentas;

- N. kadangi DFP nenumatytų atvejų planas visiškai atitinka gaivinimo planą;
- O. kadangi 2020 m. gegužės 9 d. ES paminėjo Šumano deklaracijos 70 metų sukaktį;
 - 1. pabrėžia, kad rengiant gaivinimo strategiją visų pirma reikia galvoti apie ES piliečius; primena, kad jų interesams atstovauja Europos Parlamentas; todėl įspėja Komisiją nemėginti siūlyti Europos ekonomikos gaivinimo strategijos, kuriai netaikomas Bendrijos metodas ir kuri paremta tarpvyriausybinėmis priemonėmis;
 - 2. primena, kad DFP yra biudžeto priemonė, kurią ES naudoja savo užmojams pasiekti; įspėja Komisiją, kad ji nemėgintų formuoti Europos gaivinimo strategijos, kuri nėra paremta DFP ir jos programomis; reikalauja, kad Parlamentas dalyvautų rengiant, priimant ir įgyvendinant gaivinimo fondą ir kad jis visapusiškai dalyvautų sprendimų priėmimo procese demokratinės atskaitomybės užtikrinimo tikslu;
 - 3. primygtinai reikalauja, kad persvarstyta DFP ir Europos ekonomikos gaivinimo strategija būtų grindžiamos ekonominės ir teritorinės sanglaudos, socialinio dialogo ir perėjimo prie atsparios, tvarios, socialiniu požiūriu teisingos ir konkurencingos ekonomikos principais;
 - 4. primena, kad viena iš pagrindinių Parlamento užduočių yra kontroliuoti vykdomąją valdžią; įspėja Komisiją pristatant ekonomikos gaivinimo planą nenaudoti klaidinančių pagrindinių rodiklių; pabrėžia, kad ant kortos pastatytas Sąjungos patikimumas;
 - 5. primena, kad DFP turi pritarti Europos Parlamentas; įspėja Komisiją neteikti persvarstytos DFP, pagal kurią ekonomikos gaivinimo planas būtų finansuojamas esamų ir būsimų programų sąskaita; įspėja Komisiją nepasiduoti pagundai rengti biudžeto priemones nedalyvaujant Parlamentui ir tokiu būdu išvengiant demokratinės priežiūros; šiomis aplinkybėmis primena SESV 324 straipsnyje numatytą galimybę; yra pasirengęs atmesti visus pasiūlymus, kurie neatitiks šių standartų; primena, kad Parlamentas nepritaris DFP, jei nebus pasiektas susitarimas dėl ES nuosavų išteklių sistemos reformos;

Tvirta ES ekonomikos atsigavimo ribas peržengianti daugiametė finansinė programa

- 6. primena, kad Parlamentas laikosi pozicijos, jog reikalinga plataus užmojo DFP, atitinkanti ES piliečių lūkesčius, kurioje numatytiems politiniams ES įsipareigojimams ir užmojams būtų skirtas reikiamas finansavimas; reikalauja, kad persvarstytame Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. DFP naujo Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondo lėšos papildytų kitos DFP lėšas; mano, kad naujajame pasiūlyme dėl DFP reikėtų atsižvelgti tiek į poreikį veiksmingai šalinti krizės padarinius, tiek į papildomas priemones ir iniciatyvas, susijusias su naujosios Komisijos politine darbotvarke;
- 7. primygtinai reikalauja, kad prieš baigiant vykdyti ekonomikos gaivinimo strategiją būtų atliktas jos vertinimas ir kad vykdant DFP laikotarpio vidurio peržiūrą ji būtų atitinkamai persvarstyta;
- 8. pažymi, kad paankstinus lėšų naudojimą galima sušvelninti tiesioginį krizės poveikį, ypač sanglaudos politikos srityje, tačiau tai nėra papildomos lėšos ir jos negali būti pateikiamos kaip tokios; įspėja, kad pernelyg didelis ankstyvas lėšų naudojimas

susilpnins biudžetą, dėl to ES negalės investuoti į savo bendrą ateitį ir bus labiau pažeidžiama kilus naujoms krizėms;

9. ragina ES vadovus ir Komisiją priimti ryžtingus sprendimus dėl ES nuosavų išteklių sistemos reformos, taip pat nustatyti naujų nuosavų išteklių krepšelį; dar kartą patvirtina savo poziciją, išdėstytą tarpiniame pranešime dėl DFP, susijusią su galimų naujų nuosavų išteklių sąrašu: bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės, skaitmeninių paslaugų apmokestinimo, finansinių sandorių mokesčio, pajamų iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, plastikų įnašo ir pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo; pakartoja savo poziciją, kad reikia panaikinti visas lengvatas ir korekcijas, supaprastinti PVM pagrįstus nuosavus išteklius ir kaip papildomas pajamas į ES biudžetą įtraukti baudas ir rinkliavas;
10. įspėja valstybes nares dėl to, kad, jei jos nenori pritarti naujų nuosavų išteklių nustatymui, siekiant užtikrinti perspektyvią DFP neišvengiamai reikės susitaikyti su tolesniu tiesioginių BNP pagrįstų įnašų didinimu;
11. ragina nedelsiant ir visam laikui padidinti nuosavų išteklių viršutinę ribą, kad būtų patenkinti DFP ir Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondo poreikiai ir atsižvelgta į numatomą BNP sumažėjimą po krizės sukkelto nuosmukio;
12. yra pasiryžęs priešintis bet kokiems mėginimams pakenkti tinkamam kitos DFP finansavimui, kad būtų galima nedelsiant skirti lėšų ekonomikos gaivinimo strategijai; reikalauja ekonomikos gaivinimo planą integruoti į sustiprintą DFP, į kurią būtų įtraukti nauji nuosavi ištekliai;
13. primygtinai reikalauja, kad Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondas būtų finansuojamas papildant esamą ir būsimą ES politiką bei nedarytų poveikio ilgalaikiams prioritetams ir strateginiams tikslams, taip pat nelemtų mažesnių užmojų DFP;

Patikimas Europos ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondas

14. ragina Komisiją, atsižvelgiant į 2020 m. balandžio 17 d. Parlamento rezoliuciją, pateikti plataus masto ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinį; ragina Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondą finansuoti išleidžiant ilgalaikes iš ES biudžeto garantuotas ekonomikai atgaivinti skirtas obligacijas, kuo labiau padidinant veiklos laisvę ir taikant gražinimo planą; pabrėžia, kad Fondas bus pagrindinė bendro paketo sudedamoji dalis, suteiksianti postūmį investicijoms, be kita ko, pritraukiant privačias investicijas, jo dydis bus 2 trln. EUR ir trukmė atitiks numatomą didelį ir ilgalaikį dabartinės krizės poveikį;
15. ragina užtikrinti, kad paketas būtų išmokamas teikiant paskolas ir daugiausia dotacijas bei tiesiogines išmokas investicijoms ir nuosavam kapitalui finansuoti, o Fondą tiesiogiai valdytų Komisija; mano, kad lėšos turėtų būti skiriamos iš ES biudžeto finansuojamoms programoms, Parlamentas turėtų jas visapusiškai prižiūrėti ir dalyvauti jas skiriant, taip pat joms turėtų būti taikomi tinkami audito ir ataskaitų teikimo reikalavimai;
16. tačiau pabrėžia, kad Fondas neturėtų būti susijęs su papildoma našta nacionaliniams išdams ir turėtų būti grindžiamas patikimo finansavimo principais; yra pasirengęs apsvarstyti galimybę išlaikyti dabartinį nominalųjį valstybių narių BNP pagrįstų įnašų lygį, jei būtų nustatyti nauji nuosavi ištekliai, iš kurių ne tik būtų mokamos palūkanos ir

grąžinama pagrindinė išleistų obligacijų dalis, bet ir finansuojama plataus užmojo DFP;

17. primena, kad reikia išsaugoti Sąjungos patikimumą, ir įspėja Komisiją, jog skelbiant plataus užmojo sumas nereikėtų naudoti stebuklingų ir abejotinų dauginamųjų koeficientų; įspėja, kad skelbiami duomenys apie mobilizuotinas investicijas nėra ir negali būti pateikiami kaip tikrasis Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondo dydis;
18. primena Sutarties nuostatas, jog ES biudžeto pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos ir kad institucijos turi užtikrinti, jog būtų skiriamos finansinės lėšos, kad Sąjunga galėtų vykdyti savo teisinius įsipareigojimus trečiosioms šalims; atsižvelgdamas į tai, ragina ekonomikai atgaivinti skirtoms obligacijoms taikyti ekonomiškai patikimą biudžetinę tvarką, kuri atitiktų įprastą kiekvienos valdžios institucijos, įskaitant valstybes nares, apskaitą; siūlo, kad, užuot į metinį biudžetą įtraukus visą nesumokėtą sumą, neviršijant nuosavų išteklių viršutinės ribos turėtų būti įrašomi tik kiekvienais metais mokėtini mokėjimai, kartu išlaikant visišką su nesumokėtomis palūkanomis ir grąžintina pagrindine suma susijusį skaidrumą, ir neatsižvelgiant į tai, kad būtina parengti grąžinimo planą;
19. pabrėžia, kad labai svarbu pasirinkti tinkamą laiką ir kad Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondas turi būti susietas su dabartine ir būsima DFP ir suderintas su jos struktūra ir tikslais; primygtinai ragina užtikrinti, kad Ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos fondas šiais metais pradėtų kuo greičiau veikti;
20. ragina užtikrinti, kad šis didžiulis ekonomikos gaivinimo paketas padėtų pertvarkyti mūsų ekonomiką ir padidinti jos atsparumą sutelkiant strategines investicijas MVĮ remti, taip pat padėtų padidinti galimybes įsidarbinti ir įgūdžius, kad būtų sušvelnintas krizės poveikis darbuotojams, vartotojams ir šeimoms; todėl ragina pirmenybę teikti investicijoms į Žaliąjį kursą, skaitmeninę darbotvarkę ir Europos nepriklausomybės strateginiuose sektoriuose užtikrinimą, taikant nuoseklią pramonės strategiją ir kartu trumpinant bei įvairinant tiekimo grandines bei perorientuojant prekybos politiką; ragina sukurti naują atskirą Europos sveikatos programą;
21. mano, jog itin svarbu, kad šios pastangos turėtų stiprų socialinį aspektą ir būtų suderintos su Europos socialinių teisių ramsčio tikslais, Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais (JT DVT) ir lyčių lygybės tikslu, siekiant užtikrinti, kad ekonomikos gaivinimas sustiprintų teritorinę sanglaudą ir konkurencingumą ir kad būtų atsižvelgiama į socialinę ir ekonominę nelygybę ir labiausiai nuo krizės nukentėjusių asmenų, pvz., moterų, mažumų ir asmenų, esančių ties skurdo riba arba žemiau jos, poreikius;
22. pabrėžia, kad šios lėšos bus skiriamos tiems projektams ir paramos gavėjams, kurie laikosi Sutartyse nustatytų pagrindinių vertybių, Paryžiaus susitarimo, ES poveikio klimatui neutralumo ir biologinės įvairovės tikslų, taip pat kovoja su mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu ir pinigų plovimu; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad Valstybės pagalbos gairės atitiktų šias sąlygas;
23. primena tarptautinio solidarumo svarbą; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis iniciatyvos tarptautiniu lygmeniu vadovauti su COVID-19 susijusioms ekonomikos gaivinimo ir pertvarkos pastangoms, kartu puoselėjant mūsų solidarumo, žmogaus teisių apsaugos, demokratinių principų, teisinės valstybės ir daugiašališkumo vertybes;

24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Europos Vadovų Tarybai ir Komisijai.